

Prof. UG, dr hab. Aleksandra Pawliszyn

Plan wykładów dla dziennych studiów filozoficznych (III rok licencjatu)
Hermeneutyka, w formie wykładów interaktywnych
(30 godzin, zaliczenie)

Tematy 15 dwugodzinnych spotkań:

I Filozofia późnego Husserla jako wariant hermeneutyki

1. Analiza podmiotowo-osobowych aktów, tworzących ludzką komunikację.

Literatura:

E. Husserl, *Medytacje kartezjańskie*, (§55-§58).

2. Ciała fizyczne pełniące funkcję wyrazu. Świat życia codziennego (*Lebenswelt*).

Literatura:

E. Husserl, *Zagadnienie wczucia*, „Znak” 237 (3) 1974.

E. Husserl, *Kryzys nauk europejskich i fenomenologia transcendentna*.

II Hermeneutyka filozoficzna M. Heideggera

3. Fenomenologia jestestwa jako sztuka interpretowania, czyli hermeneutyka.

Literatura:

M. Heidegger, *Bycie i czas*, (*Wprowadzenie*).

III Gadamerowska wersja hermeneutyki filozoficznej

4. Gra jako sposób eksplikacji wydarzenia istnienia. Dzieło sztuki wzorcowym przekazem prawdy.

Literatura:

H.-G. Gadamer, *Prawda i metoda. Zarys hermeneutyki filozoficznej*, Część pierwsza, rozdział II.

5. Ontologiczny a epistemologiczny charakter rozumienia. Językowość ludzkiego świata.

Literatura:

H.-G. Gadamer, *Prawda...*, Część III.

H.-G. Gadamer, *Człowiek i język*, w: tenże, *Rozum, słowo, dzieje*.

IV Ekspozycja myślenia hermeneutycznego, dokonana przez P. Ricoeura

6. Ricoeurowska hermeneutyka symboli. Psychoanaliza Z. Freuda w roli archeologii podmiotu.

Literatura:

P. Ricoeur, „*Symbol daje do myślenia*”, w: tenże *Egzystencja i hermeneutyka. Rozprawy o metodzie*.

P. Ricoeur, *O pewnej filozoficznej interpretacji Freuda*, w: tenże, *Egzystencja...*

7. Hermeneutyka metafory. Rola dystansu w hermeneutyce filozoficznej.

Literatura:

P. Ricoeur, *Metafora a centralny problem hermeneutyki*, w: tenże, *Język, tekst, interpretacja*.

P. Ricoeur, *Hermeneutyczna funkcja dystansu*, w: tenże, *Język...*

V Hermeneutyczne aspekty filozofii M. Merleau-Ponty`ego

8. Poszukiwanie prawdziwego oblicza słownego aktu

Literatura:

M. Merleau-Ponty, *Słowo i ciało jako ekspresja*, w: tenże *Proza świata. Eseje o mowie*.

9. Język jako cielesność subtelna.

Literatura:

M. Merleau-Ponty, *Splot – chiasma*, w: tenże, *Widzialne i niewidzialne*.

VI Hermeneutyka filozoficzna wobec tego, co inne

10. Zderzenie z nicością w pytaniu metafizycznym M. Heideggera – zachwianie podstawami bytu w całości.

Literatura:

M. Heidegger, *Co zwie się myśleniem*, Część druga.

11. Hermeneutyka wobec śmierci. Ponadczasowość dzieła sztuki.

Literatura:

H.-G. Gadamer, *Estetyka i hermeneutyka*, w: tenże, *Rozum...*

12. Inność ujęta w relacji twarzą w twarz przez E. Levinasa. Kobiecość jako absolutna inność śmierci

Literatura:

E. Levinas, *Czas i to, co inne*.

13. Hermeneutyka Gadamera wobec hermetycznych wierszy P. Celana.

Literatura:

H.-G. Gadamer, *Czy poeci umilkną?*

14. Problemat ludzkiej wolności (suwerenności) w obliczu wydania człowieka na istnienie (Heidegger, Levinas, Bataille)

Literatura:

M. Heidegger, *Ściśnienie bycia*, w: tenże, *Wprowadzenie do metafizyki*.

G. Bataille, *Historia erotyzmu*.

15. Spotkania z samobójstwem E. Ciorana. Samobójstwo „czyste” najwyższym spazmem istnienia.

Literatura:

E. Cioran, *Spotkania z samobójstwem*, w: tenże, *Zły demiurg*.